

2022-02-17
Fi2020/03250

Finansdepartementet

Försvarmakten
107 85 Stockholm

Överklagande av Länsstyrelsen i Skåne läns beslut om bygglov för solceller på fastigheten Skanör 7:244, Vellinge kommun

Regeringens beslut

Med ändring av Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 2 juli 2020 upphäver regeringen Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommuns beslut den 17 mars 2020 att bifalla en ansökan om utvändig ändring och installation av solceller på fastigheten Skanör 7:244 i kommunen och avslår ansökan.

Ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun beslutade den 17 mars 2020 att bifalla Johan och Sofia Johnfors ansökan om bygglov för solceller på fastigheten Skanör 7:244 i kommunen.

Efter det att beslutet överklagats av Försvarmakten beslutade Länsstyrelsen i Skåne län den 2 juli 2020 att avslå överklagandet, se *bilaga*.

Försvarmakten har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att miljö- och byggnadsnämndens beslut om bygglov ska upphävas. Försvarmakten har anfört i huvudsak följande. Solenergianläggningar motverkar påtagligt totalförsvarets intressen genom att elektromagnetiska störningar från anläggningarna inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvaret påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar. Det krävs inte någon faktisk störning för att avslå en ansökan om bygglov. Det är tillräckligt att en sådan störning kan uppkomma (3 kap. 9 § miljöbalken). Det går inte att mer ingående redogöra för hur åtgärden påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar utan att röja uppgifter som rör verksamhet för att försvara landet samt totalförsvaret,

vilket kan antas skada landets försvar eller på annat sätt vålla fara för rikets säkerhet (se 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]). Att solenergianläggningar kan orsaka störningar på annan utrustning är dessutom allmänt känt. Exempelvis avråder Luftfartsverket från etablering av solenergianläggningar inom 3 kilometer från flygplatsers färd- och manöverområden samt i närheten av radioanläggningar för luftfart. Även Totalförsvarets forskningsinstitut har pekat på att solenergianläggningar kan påverka känsliga kommunikationssystem. Störande signaler kan innebära att den verksamhet som ska skyddas dränks med störningar och att viss verksamhet till slut kan försvåras eller bli omöjlig. Det är inte endast bristfälliga komponenter och/eller bristfällig installation som kan orsaka störningar, utan det är själva solenergianläggningen som är problemet. Risken för störningar ökar när antalet anläggningar ökar och när anläggningarna åldras. Det bör inte krävas att Försvarsmakten i ett enskilt fall ska begära in uppgifter om tekniska specifikationer i syfte att bedöma anläggningens potentiella skada. Ett sådant förfarande vore dessutom olämpligt, då det skulle kunna uppmärksamma den verksamhet som bedrivs och i värsta fall röja den. Mot bakgrund av vad som är känt om de elektromagnetiska störningar som en solenergianläggning kan generera utgör bygglovets för den aktuella anläggningen, med hänsyn till fastighetens lokalisering, en åtgärd som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen och som påtagligt kan försvåra utnyttjandet av anläggningar inom ett område som är av riksintresse för totalförsvaret.

Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har den 23 juli 2020 beslutat att överlämna målet till regeringen för prövning.

Johan och Sofia Johnfors har framhållit bl.a. följande. Försvarsmaktens påstående om att solcellsanläggningar kan försvåra för totalförsvarets intressen och anläggningar underbyggs inte av någon bevisning eller argumentation. Det bör därför inte kunna ligga till grund för ett förbud för deras anläggning. Av den utredning om elektromagnetiska störningar från solcellsanläggningar som genomförts av Försvarsmakten och Elsäkerhetsverket framgår att det endast är vissa solcellsanläggningar som ger upphov till störningar. Vilka dessa är framgår dock inte och i stället för att ange vilka anläggningar som kan godtas underkänns samtliga. Mot bakgrund av samhällsutvecklingen kan det ifrågasättas om inte Försvarsmaktens utrustning bör vara sådan att den klarar störningar från elektromagnetiska fält. Det är inte fastställt att den nu aktuella

solcellsanläggningen stör Försvarmaktens verksamhet och det framgår inte heller om hänsyn har tagits till andra befintliga störningskällor, som en närliggande transformatorstation. Dessutom finns det flera andra solcellsanläggningar i området, varav flera av dessa ligger närmare Försvarmaktens anläggning än deras, som har godkänts av både kommunen och Försvarmakten. Det framgår inte var gränsen går för var en solcellsanläggning får placeras. Varken kommunen eller Försvarmakten har uppfyllt regeringsformens krav på likabehandling, saklighet eller opartiskhet. De kräver inte att få ut sekretessbelagd information, men begär att få veta vilka gränsvärden för elektromagnetisk strålning som de behöver förhålla sig till. Av miljöskäl är det oacceptabelt om de skulle berövas möjligheten att producera grön el på sin fastighet. De olika möjligheterna att montera solcellsanläggningar inom samma område kommer att medföra skillnader i elkostnader och fastighetsvärden.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen, som finner att ärendet kan avgöras utan ytterligare utredning, har i aktuellt ärende endast att pröva länsstyrelsens nu överklagade beslut.

Montering av solcellspaneler och solfångare på byggnader inom detaljplanlagda områden kräver inte bygglov om solcellspanelerna och solfångarna följer byggnadens form, även om byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas av åtgärden. Undantaget från kravet på bygglov gäller dock inte inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvaret, se 9 kap. 3 c § andra stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att skälet till att behålla lovplikten inom dessa områden är att elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar kan påverka viktiga försvarsintressen. Inom detaljplanlagt område ska riksintressefrågor hanteras i detaljplaneprocessen. Det finns dock detaljplaner som är äldre än riksintressesystemet och sådana som är upprättade innan ett visst riksintresseområde har pekats ut. Det innebär bl.a. att den påverkan som solenergianläggningar kan få på anläggningar inom områden för riksintresset för totalförsvaret inte med säkerhet beaktats i alla detaljplaner. Nya solenergianläggningar som ska monteras på byggnader inom eller i anslutning till dessa områden måste därför föregås av en bygglovsprövning, där bl.a. åtgärdens omgivningspåverkan enligt 2 kap. 9 § PBL ska prövas (se prop. 2017/18:197 s. 16 f.).

Av bestämmelserna om vilka krav som ska vara uppfyllda för att bygglov ska få ges inom ett område med detaljplan följer att det inte ska prövas om sökta åtgärder påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar inom ett område som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar enligt 3 kap. 9 § miljöbalken (se 9 kap. 30 § PBL, som inte hänvisar till 2 kap. 2 § PBL, som i sin tur hänvisar till 3 kap. miljöbalken). Prövningen ska dock omfatta om åtgärdens lokalisering, placering och utformning innebär att den avsedda användningen eller anläggningen kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt, det s.k. omgivningskravet (se 9 kap. 30 § PBL, som hänvisar till 2 kap. 9 § PBL). Att fastigheten ligger inom eller i anslutning till ett område som är av riksintresse för totalförsvaret kan enligt regeringens mening få betydelse vid denna prövning. Vid en bedömning av vad som utgör betydande olägenhet ska de allmänna och enskilda intressen som gör sig gällande i det enskilda ärendet prövas, varvid samtliga relevanta omständigheter ska beaktas, t.ex. bebyggelseområdets karaktär och förhållandena på orten. Olägenheterna kan bestå av luftföroreningar, buller, skakningar, ljus eller andra liknande störningar som inte är helt tillfälliga (se prop. 1985/86:1 s. 483 f.).

Som länsstyrelsen har konstaterat omfattas den aktuella fastigheten av en stadsplan från 1964, vilken numera gäller som detaljplan. Den aktuella stadsplanen togs fram och antogs innan det lagstadgade skyddet av riksintresset infördes. Frågor om påverkan av elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar på totalförsvarets verksamhet och anläggningar kan därför inte anses ha prövats i stadsplanen.

Mot bakgrund av vad Försvarsmakten uppgett om risken för elektromagnetiska störningar på totalförsvarets anläggningar med hänsyn till fastighetens placering finner regeringen att den aktuella solcellsanläggningen kan medföra en sådan påverkan på totalförsvarets verksamhet som innebär en betydande olägenhet för denna på det sätt som avses i 2 kap. 9 § PBL. Vad som i övrigt har framförts föranleder inte någon annan bedömning.

Miljö- och byggnadsnämndens beslut den 17 mars 2020 att bevilja bygglov
bör därför upphävas och ansökan om lov avslås.

På regeringens vägnar

Johan Danielsson

Hans Mildemberger

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Försvarsdepartementet/MFI och RS

Miljödepartementet/ME

Infrastrukturdepartementet/E

Boverket

Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen (mål nr P 3559-20)

Länsstyrelsen i Skåne län

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun

Johan och Sofia Johnfors, Hökvägen 12, 239 32 Skanör

Kontakt
Rättsenheten
010-224 16 60 (Exp)

Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Överklagande av beslut om bygglov för solceller på fastigheten Skanör 7:244, Vellinge kommun

Beslut

Länsstyrelsens avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun fattade den 25 mars 2020 beslut (delegationsbeslut) att bifalla ansökan om utvändig ändring och installation av 42 st solceller som följer takfallet på befintlig byggnad på rubricerad fastighet.

Beslutet har överklagats av Försvarsmakten som yrkat att det upphävs.

Försvarsmakten har ytterligare yttrat sig och vidhållit sin inställning men utan någon komplettering i sak.

Skäl för beslutet

Fastigheten omfattas av en stadsplan från år 1964, som enligt 17 kap. 4 § första stycket plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, och punkt 5 i övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som ersatt ÄPBL, gäller som detaljplan.

Enligt 9 kap. 2 § PBL krävs det bygglov för nybyggnad, tillbyggnad och enligt paragrafens punkt 3 c vissa andra ändringar av byggnader, såsom byte av färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller att byggnadens yttre utseende

avsevärt påverkas på annat sätt, om byggnaden ligger i ett område som omfattas av en detaljplan.

I 9 kap. 3 c § PBL anges att trots 2 § första stycket 3 c krävs det inte bygglov för att på en byggnad montera solcellspaneler och solfångare som följer byggnadens form även om byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Detta gäller dock inte bl.a. om åtgärden vidtas inom eller i anslutning till sådana områden som avses i 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken.

Enligt 3 kap. 9 § miljöbalken skall mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. I paragrafens andra stycke anges att områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Paragrafen ger skydd för områden som har betydelse för totalförsvaret. – De skyddade områdena kan vara både sådana som ska användas under fredstid, t.ex. övnings- och skjutfält och områden för beredskapslagring, och sådana som avses komma till användning om krigstillstånd råder i landet, exempelvis områden för befästningsanläggningar och krigsflygfält. – Första stycket innebär att kommunerna och de statliga myndigheterna så långt möjligt ska beakta totalförsvarets anspråk genom att t.ex. inte planera för eller lämna tillstånd till andra verksamheter inom berörda områden om detta skulle hindra eller påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Bestämmelsen tar inte bara sikte på att mark ska reserveras för försvarets ändamål. Den är också avsedd att skydda befintliga anläggningar och områden som har betydelse för totalförsvaret från företag i omgivningen som kan försvåra utnyttjandet av områdena för försvarets ändamål. Om exempelvis bostadsbebyggelse tillåts intill ett militärt skjutfält, kan detta begränsa möjligheterna att utnyttja skjutfältet, eftersom hänsyn måste tas till bullerstörningar och andra olägenheter för de boende. – Andra stycket är avsett att ge skydd för områden som måste användas för totalförsvarets anläggningar. Sådana områden är av riksintresse för totalförsvaret.

I två regeringsbeslut den 20 december 2016 prövades inverkan av gruppstationer för vindkraft på övningsområden för Försvarsmaktens verksamhet. I det ena fallet tilläts inte sådana stationer i Hanöbukten, eftersom bukten är en av landets strategiskt mest viktiga försvarsområden. I det andra fallet tilläts 35 vindkraftverk utanför Försvarsmaktens övningsflygplats i Hagshult, Nässjö kommun, eftersom vindkraftsparken inte ansågs störa försvarets verksamhet på ett påtagligt sätt.

Enligt 9 kap. 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser

- a) överensstämmer med detaljplanen, eller
- b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
- 2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
- 3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
- 4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Enligt 2 kap. 9 § PBL får planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av bl.a. byggnadsverk enligt denna lag inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Enligt 12 kap. 1 § PBL ska det i varje kommun finnas en byggnadsnämnd. Enligt 9 kap. 20 § PBL prövas en ansökan om bygglov m.m. av byggnadsnämnden.

Bygglovsprövningen kan rubriceras som en hindersprövning som görs enligt plan- och bygglagstiftningen, där bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL uttryckligen ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan om det inte finns några påvisade hinder enligt tillämpliga bestämmelser.

I de fall där andra berörda intressenter remitteras för synpunkter kan deras remissvar vägas in och beaktas men det är byggnadsnämnden som vid en samlad bedömning avgör om hinder mot sökt åtgärd föreligger enligt PBL. Endast ett negativt remissyttrande utgör inte ett hinder mot ett bygglov. Den prövning som byggnadsnämnden gör ska vara reell och med mindre än att nämnden utifrån fakta konstaterar ett sakligt hinder mot lovsökt åtgärd ska bygglov alltså ges. Om en remissinstans väljer att inte redovisa påstått hinder mot ansökan och hindret inte kan värderas av byggnadsnämnden kan bygglov inte nekas utan ska beviljas.

Förevarande ärende avser ansökan om bygglov för solceller på en befintlig byggnad i ett sedan länge etablerat villaområde i centralare Skanör.

Utgångsvis krävs det enligt återgivna bestämmelser i PBL bygglov för vissa ändringar av en byggnad, men det finns undantag från bygglovskravet för att på en byggnad montera solcellspaneler och solfångare som följer byggnadens form även om

byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Från detta undantag finns i sin tur ett undantag om åtgärden vidtas inom eller i anslutning till områden som har betydelse för totalförsvaret.

Med hänsyn till den påverkan som solenergianläggningar kan få på anläggningar inom områden för riksintresset för totalförsvaret fann regeringen till skillnad från Boverket skäl att begränsa förslaget på bygglovsbefrielse för solceller för att inte riskera att den elektromagnetiska störning som Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt hade beskrivit skulle påverka viktiga försvarsintressen (prop. 2017/18:197, s. 17). Regeringen anförde att för att bli ändamålsenlig bör begränsningen av undantaget inte bara omfatta de områden som är av riksintresse för totalförsvaret, utan ett större område runt dessa, i syfte att undvika elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar på verksamhet inom totalförsvaret. Begränsningen innebär att nya solenergianläggningar inom dessa områden måste föregås av en bygglovsprövning, där bl.a. åtgärdens omgivningspåverkan ingår (jfr 2 kap. 9 § PBL). Regeringen noterade dock särskilt att det faktum att krav på bygglov gäller inom dessa områden inte innebär något generellt förbud mot att montera solenergianläggningar på byggnader. Regeringen avsåg för övrigt att ta initiativ till att utreda frågan om vilken effekt elektromagnetiska störningar generellt har på områden för riksintresset för totalförsvaret eller dess influensområden, och kommer att ta ställning till hur förslagen som redovisas ska tas vidare (a prop. s. 17).

Det ligger alltså i sakens natur att försvaret ska beredas tillfälle att yttra sig i sådana ärenden, men ett remissvar måste kunna värderas och bedömas av beslutsinstansen i bygglovsärendet för att ett sakligt hinder mot ansökan ska kunna konstateras.

I förevarande ärende har nämnden bifallit ansökan. Försvarsmakten (klaganden) har i sitt överklagande anfört bl.a. följande.

Flertalet av de områden och anläggningar totalförsvaret bedriver verksamhet vid är fortifikatoriskt skyddade, byggda under mark, på mark eller insprängda i berg. Tillsammans med Försvarsmaktens övriga förmågor bidrar dessa områden och anläggningar till den samlade försvarseffekten. Uppgifter om sådana platser kan ge en bild av totalförsvarets förmåga, inriktning, sårbarhet och understödda system. Om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om sådana uppgifter röjs, omfattas uppgifterna av sekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). – Åtgärden som avses i bygglovsansökan, uppförandet av solenergianläggning, motverkar påtagligt totalförsvarets intressen genom att elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvaret påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar. Att i förevarande fall mer ingående redogöra för hur utnyttjandet påtagligt försvåras är

inte möjligt eftersom en sådan redogörelse riskerar att röja hemliga uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet.

Klaganden synes åberopa främst andra stycket i 3 kap. 9 § miljöbalken. Rekvisitetet i bestämmelsens andra led är att områden ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

För att bestämmelsen ska kunna utgöra ett hinder mot sökt bygglov måste lovsökt åtgärd i form av solceller för privatkonsumenter för vanliga enbostadshus försvåra utnyttjandet av anläggningar, och dessutom göra det på ett påtagligt sätt. Detta måste på något tekniskt sätt kunna konstateras av beslutsmyndigheten. Klaganden har dock inte velat precisera orsaken med åberopande av sekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Enligt 15 kap. 2 § OSL gäller sekretess för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs.

Denna bestämmelse gäller endast uppgift som omfattas av nämnda sekretess, men inte vad som är allmänt känt. Vari de tekniska problemen kan bestå vid felaktiga solcellsinstallationer är allmänt känt och redovisas i bl.a. regeringen nämnda propositionen om solceller från år 2017.

Bestämmelsen omfattar vidare röjande av uppgift. Det finns dock bestämmelser i OSL om överförande av sekretess, sekundär sekretess m.m. som möjliggör för prövningsmyndigheten att värdera åberopade fakta utan att de röjs. Enligt exempelvis 10 kap. 16 § OSL hindrar sekretess inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för omprövning eller överprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer. Klaganden har inte redogjort för hur t.ex. denna bestämmelse eventuellt tillämpats.

Sekretess enligt 15 kap. 2 § OSL omfattar alltså "röjande" av uppgifter, vilket det inte handlar om i ett fall där prövningsmyndigheten får uppgiften för att kunna göra en bedömning. En jämförelse kan göras med fall när t.ex. kammarrätt prövar åberopad sekretess för en handling som någon nekats få ut varvid kammarrätten värderar handlingen i sig och då självfallet måste ha den för granskning. Länsstyrelsen är van att hantera sekretessbelagda uppgifter och inget hindrar således klaganden från att lämna uppgifter som möjliggör för länsstyrelsen att göra en rättssäker överprövning av överklagat beslut. Det är sammantaget inte klart hur klaganden tillämpat OSL.

Det är sedan en annan sak att prövningsmyndigheten i sitt beslut kanske inte kan redovisa exakt varför ett bygglov eventuellt avslagits vilket försvårar för enskilda bygglovssökande att tillvarata sina rättigheter genom att argumentera i sak i tekniska avseenden.

I sitt kompletterande yttrande anför klaganden att det är känt att solenergianläggningar kan orsaka störningar på annan utrustning och riskerar att störa klagandens verksamhet genom den elektromagnetiska strålning de kan avge.

Klaganden synes dock inte ha begärt in tekniska specifikationer av komponenter och installation för att bedöma den konkreta lovsökta solcellsanläggningen och det framstår då som oklart om klaganden baserar sin negativa inställning på generella farhågor om solcellsanläggningar, eller om det är utrett att just den konkreta solcellsanläggningen faktiskt kan medföra några risker för klaganden, dessutom påtagliga sådana.

Enligt vad Elsäkerhetsverket uppger på bl.a. sin hemsida alstras eventuella elektromagnetiska störningar som biprodukt till funktionen hos de elektroniska enheterna och kommer ut på kablarna som fungerar som oavsiktliga sändarantennar. Graden av störningar från solceller för grannar, oavsett vilka dessa är, beror på bl.a. om de innehåller optimerare och växelriktare men även kvaliteten hos komponenterna och installationen av aktuella solcellsanläggningar, samt även på avståndet mellan den eventuellt störande respektive störda anläggningen, eftersom störningarna avtar relativt snabbt med avståndet. Frågan kännetecknas av en viss komplexitet och enligt verket finns det vissa brister i EMC-standarderna, men problemet uppges ändå vara ganska lätt att lösa med en bra konstruktion och det finns ingen anledning till att solcellsprodukter skulle orsaka några störningar.

Länsstyrelsen har begärt in kompletterande uppgifter från lovsökanden om vald solcellsanläggning, med uppgift och fabrikat och typbeteckning på de enheter som innehåller kraftelektronik, dvs. växelriktare och i förekommande fall optimerare, och sedan remitterat ärendet till verket, som dock sagt sig inte kunna göra någon bedömning av riskerna eftersom klaganden inte lämnat erforderliga uppgifter som möjliggör en bedömning.

Länsstyrelsen har även översänt de tekniska specifikationerna till klaganden som inte kommenterat dessa. Eftersom det enligt uppgift skulle vara möjligt att genom adekvata åtgärder förebygga störningar från solcellsanläggningar borde klaganden ha lämnat en motivering till varför klaganden trots dessa möjligheter anser solcellsanläggningen vara olämplig på rubricerad fastighet.

Det är sammantaget inte helt klart exakt vad klaganden invänt emot. Rimligen kan en solcellsanläggning som sådan inte medföra några risker. Det som kan medföra

risker är tekniskt bristfälliga komponenter och/eller bristfällig eller inte optimal installation, vilka kan modifieras för att inte orsaka några störningar. En sådan teknisk bedömning sägs vara möjlig att göra inför installation. Om klaganden har företagit en teknisk granskning i ärendet borde klaganden, utan att behöva uppge några uppgifter om sina installationer, kunna presentera uppgifter om vari den lovsökta solcellsanläggningen skulle kunna medföra sådana risker för omgivningen att den inte kan tillåtas och i vilka avseenden den borde ändras eller justeras för att kunna vara tillåtlig. En sådan redovisning hade möjliggjort för lovsökanden att utesluta eller byta ut komponenter eller modifiera installationen för att säkerställa att den inte skulle orsaka omgivningen några störningar och kunna tillåtas. Lovsökanden har berättigade anspråk på att få besked om huruvida denne över huvud taget kan tillåtas ha någon solcellsanläggning eller om det, oavsett komponenter och installation, inte är möjligt. Några sådana uppgifter har emellertid inte lämnats.

Med hänsyn till vad som anförts och hittills framkommit har det sammantaget i ärendet inte framkommit några sakliga och objektiva skäl för att neka ansökan om bygglov för aktuell solcellsanläggning. Kommunen har följaktligen haft fog för sitt beslut. Vad klaganden anför i övrigt medför ingen annan bedömning. Vid sådant förhållande ska överklagandet avslås.

Länsstyrelsen kan förtydliga att länsstyrelsen med denna prövning inte fastställt att solcellsanläggningen inte skulle försvåra utnyttjandet av försvarets anläggningar, utan detta försvårande har bara inte visats. Klagandens farhågor kan visserligen inte avfärdas, men endast en farhåga är inte tillräckligt skäl för nekande av bygglov, särskilt inte när rätt installation och med rätt komponenter inte behöver medföra några störningar. Skulle ett sådant fastställande visa sig inte vara möjligt på förhand kan ifrågasättas om regelverket runt solcellsanläggningar är adekvat.

Det antecknas även att länsstyrelsen denna dag avgjort ytterligare sex ärenden om solcellsanläggningar i området med samma utgång.

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt, se nedan.

Beslutet har fattats av länsassessor Peter Wencel, rättsenheten.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Exp. till:

1. Vellinge kommun, miljö- och byggnadsnämnden
2. Johan Johnfors, Hökvägen 12, 23932 Skanör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Rättsenheten, 205 15 Malmö.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Om förenklad delgivning tillämpas gäller istället de regler som informerats om i samband med bekräftelsen på överklagandet.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta länsstyrelsen, tfn 010-224 16 60 (exp.).

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

2022-02-17
Fi2020/03251

Finansdepartementet

Försvarmakten
107 85 Stockholm

Överklagande av Länsstyrelsen i Skåne läns beslut om bygglov för solceller på fastigheten Falsterbo 4:133, Vellinge kommun

Regeringens beslut

Med ändring av Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 2 juli 2020 upphäver regeringen Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommuns beslut den 4 juni 2020 att bifalla en ansökan om utvändig ändring och installation av solceller på fastigheten Falsterbo 4:133 i kommunen och avslår ansökan.

Regeringens beslut den 12 maj 2021, om att Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinges kommuns beslut tills vidare inte ska gälla (inhibition), upphör därmed att gälla.

Ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun beslutade den 4 juni 2020 att bifalla Paul Martin Levas ansökan om utvändig ändring och installation av solceller på fastigheten Falsterbo 4:133 i kommunen.

Efter det att beslutet överklagats av Försvarmakten beslutade Länsstyrelsen i Skåne län den 2 juli 2020 att avslå överklagandet och ett yrkande om inhibition av nämndens beslut, se *bilaga*.

Försvarmakten har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att miljö- och byggnadsnämndens beslut om bygglov ska upphävas. Försvarmakten har även yrkat att beslutet tills vidare inte ska gälla. Myndigheten har anfört i huvudsak följande. Solenergianläggningar motverkar påtagligt totalförsvarets intressen genom att elektromagnetiska störningar från anläggningarna inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvaret påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar. Det krävs inte någon

faktisk störning för att avslå en ansökan om bygglov. Det är tillräckligt att en sådan störning kan uppkomma (3 kap. 9 § miljöbalken). Det går inte att mer ingående redogöra för hur åtgärden påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar utan att röja uppgifter som rör verksamhet för att försvara landet samt totalförsvaret, vilket kan antas skada landets försvar eller på annat sätt vålla fara för rikets säkerhet (se 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]). Att solenergianläggningar kan orsaka störningar på annan utrustning är dessutom allmänt känt. Exempelvis avråder Luftfartsverket från etablering av solenergianläggningar inom 3 kilometer från flygplatsers färd- och manöverområden samt i närheten av radioanläggningar för luftfart. Även Totalförsvarets forskningsinstitut har pekat på att solenergianläggningar kan påverka känsliga kommunikationssystem. Störande signaler kan innebära att den verksamhet som ska skyddas dränks med störningar och att viss verksamhet till slut kan försvåras eller bli omöjlig. Det är inte endast bristfälliga komponenter och/eller bristfällig installation som kan orsaka störningar, utan det är själva solenergianläggningen som är problemet. Risken för störningar ökar när antalet anläggningar ökar och när anläggningarna åldras. Det bör inte krävas att Försvarsmakten i ett enskilt fall ska begära in uppgifter om tekniska specifikationer i syfte att bedöma anläggningens potentiella skada. Ett sådant förfarande vore dessutom olämpligt, då det skulle kunna uppmärksamma den verksamhet som bedrivs och i värsta fall röja den. Mot bakgrund av vad som är känt om de elektromagnetiska störningar som en solenergianläggning kan generera utgör bygglovets för den aktuella anläggningen, med hänsyn till fastighetens lokalisering, en åtgärd som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen och som påtagligt kan försvåra utnyttjandet av anläggningar inom ett område som är av riksintresse för totalförsvaret.

Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen har den 23 juli 2020 beslutat att överlämna målet till regeringen för prövning.

Regeringen har den 12 maj 2021 beslutat om att Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinges kommuns beslut om bygglov tills vidare inte ska gälla.

Paul Martin Levau har beretts tillfälle att yttra sig, men inte hörts av.

Skälen för regeringens beslut

Montering av solcellspaneler och solfångare på byggnader inom detaljplanlagda områden kräver inte bygglov om solcellspanelerna och solfångarna följer byggnadens form, även om byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas av åtgärden. Undantaget från kravet på bygglov gäller dock inte inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvaret, se 9 kap. 3 c § andra stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att skälet till att behålla lovplikten inom dessa områden är att elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar kan påverka viktiga försvarsintressen. Inom detaljplanlagt område ska riksintressefrågor hanteras i detaljplaneprocessen. Det finns dock detaljplaner som är äldre än riksintressesystemet och sådana som är upprättade innan ett visst riksintresseområde har pekats ut. Det innebär bl.a. att den påverkan som solenergianläggningar kan få på anläggningar inom områden för riksintresset för totalförsvaret inte med säkerhet beaktats i alla detaljplaner. Nya solenergianläggningar som ska monteras på byggnader inom eller i anslutning till dessa områden måste därför föregås av en bygglovsprövning, där bl.a. åtgärdens omgivningspåverkan enligt 2 kap. 9 § PBL ska prövas (se prop. 2017/18:197 s. 16 f.).

Av bestämmelserna om vilka krav som ska vara uppfyllda för att bygglov ska få ges inom ett område med detaljplan följer att det inte ska prövas om sökta åtgärder påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar inom ett område som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar enligt 3 kap. 9 § miljöbalken (se 9 kap. 30 § PBL, som inte hänvisar till 2 kap. 2 § PBL, som i sin tur hänvisar till 3 kap. miljöbalken). Prövningen ska dock omfatta om åtgärdens lokalisering, placering och utformning innebär att den avsedda användningen eller anläggningen kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt, det s.k. omgivningskravet (se 9 kap. 30 § PBL, som hänvisar till 2 kap. 9 § PBL). Att fastigheten ligger inom eller i anslutning till ett område som är av riksintresse för totalförsvaret kan enligt regeringens mening få betydelse vid denna prövning. Vid en bedömning av vad som utgör betydande olägenhet ska de allmänna och enskilda intressen som gör sig gällande i det enskilda ärendet prövas, varvid samtliga relevanta omständigheter ska beaktas, t.ex. bebyggelseområdets karaktär och förhållandena på orten. Olägenheterna kan bestå av luftföroreningar, buller,

skakningar, ljus eller andra liknande störningar som inte är helt tillfälliga (se prop. 1985/86:1 s. 483 f.).

Som länsstyrelsen har konstaterat omfattas den aktuella fastigheten av en stadsplan från 1972, vilken numera gäller som detaljplan. Den aktuella stadsplanen togs fram och antogs innan det lagstadgade skyddet av riksintresset infördes. Frågor om påverkan av elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar på totalförsvarets verksamhet och anläggningar kan därför inte anses ha prövats i stadsplanen.

Mot bakgrund av vad Försvarsmakten uppgett om risken för elektromagnetiska störningar på totalförsvarets anläggningar med hänsyn till fastighetens placering finner regeringen att den aktuella solcellsanläggningen kan medföra en sådan påverkan på totalförsvarets verksamhet som innebär en betydande olägenhet för denna på det sätt som avses i 2 kap. 9 § PBL. Miljö- och byggnadsnämndens beslut den 4 juni 2020 att bevilja bygglov bör därför upphävas och ansökan om lov avslås.

Regeringens tidigare beslut om att miljö- och byggnadsnämndens beslut tills vidare inte ska gälla upphör därmed att gälla.

På regeringens vägnar

Johan Danielsson

Hans Mildemberger

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Försvarsdepartementet/MFI och RS

Miljödepartementet/ME

Infrastrukturdepartementet/E

Boverket

Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen (mål nr P 3563-20)

Länsstyrelsen i Skåne län

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun

Paul Martin Levau, Igelkottavägen 13, 239 41 Falsterbo

Kontakt
Rättsenheten
010-224 16 60 (Exp)

Försvarsmakten
Högkvarteret, Juridiska Avdelningen
107 85 Stockholm

Överklagande av beslut om bygglov för solceller på fastigheten Falsterbo 4:133, Vellinge kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår yrkandet om inhibition.

Länsstyrelsens avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden i Vellinge kommun fattade den 4 juni 2020 beslut (§ 103) att bifalla ansökan om utvändig ändring och installation av 41 st solceller som följer takfallet på befintlig byggnad på rubricerad fastighet.

Beslutet har överklagats av Försvarsmakten som yrkat att det upphävs, och som yrkat att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla.

Försvarsmakten har ytterligare yttrat sig och vidhållit sin inställning men utan någon komplettering i sak.

Skäl för beslutet

Fastigheten omfattas av en stadsplan från år 1972, som enligt 17 kap. 4 § första stycket plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, och punkt 5 i övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som ersatt ÄPBL, gäller som detaljplan.

Enligt 9 kap. 2 § PBL krävs det bygglov för nybyggnad, tillbyggnad och enligt paragrafens punkt 3 c vissa andra ändringar av byggnader, såsom byte av färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller att byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt, om byggnaden ligger i ett område som omfattas av en detaljplan.

I 9 kap. 3 c § PBL anges att trots 2 § första stycket 3 c krävs det inte bygglov för att på en byggnad montera solcellspaneler och solfångare som följer byggnadens form även om byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Detta gäller dock inte bl.a. om åtgärden vidtas inom eller i anslutning till sådana områden som avses i 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken.

Enligt 3 kap. 9 § miljöbalken skall mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. I paragrafens andra stycke anges att områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Paragrafen ger skydd för områden som har betydelse för totalförsvaret. – De skyddade områdena kan vara både sådana som ska användas under fredstid, t.ex. övnings- och skjutfält och områden för beredskapslagring, och sådana som avses komma till användning om krigstillstånd råder i landet, exempelvis områden för befästningsanläggningar och krigsflygfält. – Första stycket innebär att kommunerna och de statliga myndigheterna så långt möjligt ska beakta totalförsvarets anspråk genom att t.ex. inte planera för eller lämna tillstånd till andra verksamheter inom berörda områden om detta skulle hindra eller påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Bestämmelsen tar inte bara sikte på att mark ska reserveras för försvarets ändamål. Den är också avsedd att skydda befintliga anläggningar och områden som har betydelse för totalförsvaret från företag i omgivningen som kan försvåra utnyttjandet av områdena för försvarets ändamål. Om exempelvis bostadsbebyggelse tillåts intill ett militärt skjutfält, kan detta begränsa möjligheterna att utnyttja skjutfältet, eftersom hänsyn måste tas till bullerstörningar och andra olägenheter för de boende. – Andra stycket är avsett att ge skydd för områden som måste användas för totalförsvarets anläggningar. Sådana områden är av riksintresse för totalförsvaret.

I två regeringsbeslut den 20 december 2016 prövades inverkan av gruppstationer för vindkraft på övningsområden för Försvarsmaktens verksamhet. I det ena fallet tilläts inte sådana stationer i Hanöbukten, eftersom bukten är en av landets strategiskt mest viktiga försvarsområden. I det andra fallet tilläts 35 vindkraftverk utanför Försvarsmaktens övningsflygplats i Hagshult, Nässjö kommun, eftersom vindkraftsparken inte ansågs störa försvarets verksamhet på ett påtagligt sätt.

Enligt 9 kap. 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
 - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
 - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Enligt 2 kap. 9 § PBL får planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av bl.a. byggnadsverk enligt denna lag inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Enligt 12 kap. 1 § PBL ska det i varje kommun finnas en byggnadsnämnd. Enligt 9 kap. 20 § PBL prövas en ansökan om bygglov m.m. av byggnadsnämnden.

Bygglovsprövningen kan rubriceras som en hindersprövning som görs enligt plan- och bygglagstiftningen, där bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL uttryckligen ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan om det inte finns några påvisade hinder enligt tillämpliga bestämmelser.

I de fall där andra berörda intressenter remitteras för synpunkter kan deras remissvar vägas in och beaktas men det är byggnadsnämnden som vid en samlad bedömning avgör om hinder mot sökt åtgärd föreligger enligt PBL. Endast ett negativt remissyttrande utgör inte ett hinder mot ett bygglov. Den prövning som byggnadsnämnden gör ska vara reell och med mindre än att nämnden utifrån fakta konstaterar ett sakligt hinder mot lovsökt åtgärd ska bygglov alltså ges. Om en remissinstans väljer att inte redovisa påstått hinder mot ansökan och hindret inte kan värderas av byggnadsnämnden kan bygglov inte nekas utan ska beviljas.

Förevarande ärende avser ansökan om bygglov för solceller på en befintlig byggnad i ett sedan länge etablerat villaområde i Falsterbo.

Utgångsvis krävs det enligt återgivna bestämmelser i PBL bygglov för vissa ändringar av en byggnad, men det finns undantag från bygglovskravet för att på en byggnad montera solcellspaneler och solfångare som följer byggnadens form även om byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Från detta undantag finns i sin tur ett undantag om åtgärden vidtas inom eller i anslutning till områden som har betydelse för totalförsvaret.

Med hänsyn till den påverkan som solenergianläggningar kan få på anläggningar inom områden för riksintresset för totalförsvaret fann regeringen till skillnad från Boverket skäl att begränsa förslaget på bygglovsbefrielse för solceller för att inte riskera att den elektromagnetiska störning som Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt hade beskrivit skulle påverka viktiga försvarsintressen (prop. 2017/18:197, s. 17). Regeringen anförde att för att bli ändamålsenlig bör begränsningen av undantaget inte bara omfatta de områden som är av riksintresse för totalförsvaret, utan ett större område runt dessa, i syfte att undvika elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar på verksamhet inom totalförsvaret. Begränsningen innebär att nya solenergianläggningar inom dessa områden måste föregås av en bygglovsprövning, där bl.a. åtgärdens omgivningspåverkan ingår (jfr 2 kap. 9 § PBL). Regeringen noterade dock särskilt att det faktum att krav på bygglov gäller inom dessa områden inte innebär något generellt förbud mot att montera solenergianläggningar på byggnader. Regeringen avsåg för övrigt att ta initiativ till att utreda frågan om vilken effekt elektromagnetiska störningar generellt har på områden för riksintresset för totalförsvaret eller dess influensområden, och kommer att ta ställning till hur förslagen som redovisas ska tas vidare (a prop. s. 17).

Det ligger alltså i sakens natur att försvaret ska beredas tillfälle att yttra sig i sådana ärenden, men ett remissvar måste kunna värderas och bedömas av beslutsinstansen i bygglovsärendet för att ett sakligt hinder mot ansökan ska kunna konstateras.

I förevarande ärende har nämnden bifallit ansökan.

Försvarsmakten (klaganden) har i sitt överklagande anförts bl.a. följande.

Flertalet av de områden och anläggningar totalförsvaret bedriver verksamhet vid är fortifikatoriskt skyddade, byggda under mark, på mark eller insprängda i berg. Tillsammans med Försvarsmaktens övriga förmågor bidrar dessa områden och anläggningar till den samlade försvarseffekten. Uppgifter om sådana platser kan ge en bild av totalförsvarets förmåga, inriktning, sårbarhet och understödda system. Om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om sådana uppgifter röjs, omfattas uppgifterna av sekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). – Åtgärden som avses i bygglovsansökan, uppförandet av solenergianläggning, motverkar påtagligt

totalförsvarets intressen genom att elektromagnetiska störningar från solenergianläggningar inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvaret påtagligt kan försvåra utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar. Att i förevarande fall mer ingående redogöra för hur utnyttjandet påtagligt försvåras är inte möjligt eftersom en sådan redogörelse riskerar att röja hemliga uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet.

Klaganden synes åberopa främst andra stycket i 3 kap. 9 § miljöbalken. Rekvisitetet i bestämmelsens andra led är att områden ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

För att bestämmelsen ska kunna utgöra ett hinder mot sökt bygglov måste lovsökt åtgärd i form av solceller för privatkonsumenter för vanliga enbostadshus försvåra utnyttjandet av anläggningar, och dessutom göra det på ett påtagligt sätt. Detta måste på något tekniskt sätt kunna konstateras av beslutsmyndigheten. Klaganden har dock inte velat precisera orsaken med åberopande av sekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Enligt 15 kap. 2 § OSL gäller sekretess för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs.

Denna bestämmelse gäller endast uppgift som omfattas av nämnda sekretess, men inte vad som är allmänt känt. Vari de tekniska problemen kan bestå vid felaktiga solcellsinstallationer är allmänt känt och redovisas i bl.a. regeringen nämnda propositionen om solceller från år 2017.

Bestämmelsen omfattar vidare såsom redan påtalats i tidigare ärenden röjande av uppgift. Det finns dock bestämmelser i OSL om överförande av sekretess, sekundär sekretess m.m. som möjliggör för prövningsmyndigheten att värdera åberopade fakta utan att de röjs. Enligt exempelvis 10 kap. 16 § OSL hindrar sekretess inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för omprövning eller överprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer. Klaganden har inte redogjort för hur t.ex. denna bestämmelse eventuellt tillämpats.

Sekretess enligt 15 kap. 2 § OSL omfattar alltså "röjande" av uppgifter, vilket det inte handlar om i ett fall där prövningsmyndigheten får uppgiften för att kunna göra en bedömning. En jämförelse kan göras med fall när t.ex. kammarrätt prövar åberopad sekretess för en handling som någon nekats få ut varvid kammarrätten värderar handlingen i sig och då självfallet måste ha den för granskning.

Länsstyrelsen är van att hantera sekretessbelagda uppgifter och inget hindrar således klaganden från att lämna uppgifter som möjliggör för länsstyrelsen att göra en rättssäker överprövning av överklagat beslut. Det är sammantaget inte klart hur klaganden tillämpat OSL.

Det är sedan en annan sak att prövningsmyndigheten i sitt beslut kanske inte kan redovisa exakt varför ett bygglov eventuellt avslagits vilket försvårar för enskilda bygglovssökande att tillvarata sina rättigheter genom att argumentera i sak i tekniska avseenden.

I sitt kompletterande yttrande anför klaganden att det är känt att solenergianläggningar kan orsaka störningar på annan utrustning och riskerar att störa klagandens verksamhet genom den elektromagnetiska strålning de kan avge.

Klaganden synes dock inte ha begärt in tekniska specifikationer av komponenter och installation för att bedöma den konkreta lovsökta solcellsanläggningen och det framstår då som oklart om klaganden baserar sin negativa inställning på generella farhågor om solcellsanläggningar, eller om det är utrett att just den konkreta solcellsanläggningen faktiskt kan medföra några risker för klaganden, dessutom påtagliga sådana.

Enligt vad Elsäkerhetsverket uppger på bl.a. sin hemsida alstras eventuella elektromagnetiska störningar som biprodukt till funktionen hos de elektroniska enheterna och kommer ut på kablarna som fungerar som oavsiktliga sändarantennar. Graden av störningar från solceller för grannar, oavsett vilka dessa är, beror på bl.a. om de innehåller optimerare och växelriktare men även kvaliteten hos komponenterna och installationen av aktuella solcellsanläggningar, samt även på avståndet mellan den eventuellt störande respektive störda anläggningen, eftersom störningarna avtar relativt snabbt med avståndet. Frågan kännetecknas av en viss komplexitet och enligt verket finns det vissa brister i EMC-standarden, men problemet uppges ändå vara ganska lätt att lösa med en bra konstruktion och det finns ingen anledning till att solcellsprodukter skulle orsaka några störningar.

Eftersom det enligt uppgift skulle kunna vara möjligt att genom adekvata åtgärder förebygga störningar från solcellsanläggningar borde klaganden ha lämnat någon form av motivering till varför klaganden trots dessa möjligheter anser solcellsanläggningen vara olämplig på rubricerad fastighet.

Fråga är inte om att klaganden skulle behöva redogöra för hur utnyttjandet av klagandens anläggningar skulle påtagligt försvåras, utan om vilka komponenter eller installationsmoment som utgör denna skadliga påverkan och som bör bytas eller uteslutas. I nuläget är det inte helt klart exakt vad klaganden invänt emot. Rimligen kan en solcellsanläggning som sådan inte medföra några risker. Det som kan

medföra risker är tekniskt bristfälliga komponenter och/eller bristfällig eller inte optimal installation, vilka kan modifieras för att inte orsaka några störningar. En sådan teknisk bedömning bör vara möjlig att göra inför installation. Om klaganden har företagit en teknisk granskning i ärendet borde klaganden, utan att behöva uppge några uppgifter om sina installationer, kunna precisera vari den lovsökta solcellsanläggningen skulle kunna medföra sådana risker för omgivningen att den inte kan tillåtas och i vilka avseenden den borde ändras eller justeras för att kunna vara tillåtlig. En sådan redovisning hade möjliggjort för lovsökanden att byta ut komponenter eller modifiera installationen för att säkerställa att den inte skulle orsaka omgivningen några störningar och kunna tillåtas. Lovsökanden har berättigade anspråk på att få besked om huruvida denne över huvud taget kan tillåtas ha någon solcellsanläggning eller om det, oavsett komponenter och installation, inte är möjligt. Några sådana uppgifter har emellertid inte lämnats.

Med hänsyn till vad som anförts och hittills framkommit har det sammantaget i ärendet inte framkommit några sakliga och objektiva skäl för att neka ansökan om bygglov för aktuell solcellsanläggning. Kommunen har följaktligen haft fog för sitt beslut. Vad klaganden anför i övrigt medför ingen annan bedömning. Vid sådant förhållande ska överklagandet avslås.

Länsstyrelsen kan förtydliga att länsstyrelsen med denna prövning inte fastställt att solcellsanläggningen inte skulle försvåra utnyttjandet av försvarets anläggningar, utan detta försvårande har bara inte visats. Klagandens farhågor kan visserligen inte avfärdas, men endast farhågor är inte tillräckligt för att neka bygglov, särskilt inte när rätt installation och med rätt komponenter inte behöver medföra några störningar. Skulle ett sådant fastställande visa sig inte vara möjligt på förhand kan möjligt ifrågasättas om regelverket runt solcellsanläggningar är adekvat.

Länsstyrelsen har genom detta beslut prövat ärendet slutligt. Länsstyrelsen finner inte skäl att inhibera bygglovet i avvaktan på att beslutet får laga kraft, varför inhibitionsyrkandet ska avslås.

Det antecknas även att länsstyrelsen denna dag avgjort ytterligare sex ärenden om solcellsanläggningar i området med samma utgång.

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt, se nedan.

Beslutet har fattats av länsassessor Peter Wencel, rättsenheten.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Exp. till:

1. Vellinge kommun, miljö- och byggnadsnämnden
2. Paul Martin Levau, Igelkottavägen 13, 239 41 Falsterbo

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Rättsenheten, 205 15 Malmö.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Om förenklad delgivning tillämpas gäller istället de regler som informerats om i samband med bekräftelsen på överklagandet.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta länsstyrelsen, tfn 010-224 16 60 (exp.).

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd